

Alkotmánybíróság

Tárgy: Szakmai állásfoglalás

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	111/1628 - 12/2018
Érkezett:	2018 DEC 14.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	chl

SZAKMAI ÁLLÁSFOGALÁS

Alulírott Lőrincz Norbert, mint a Hajléktalanokért Közalapítvány kuratóriumi elnöke a 2018. 11. 30-án kelt alkotmánybírósági végzés értelmében, az alábbi szakmai állásfoglalást teszem.

1. Az Alkotmánybíróság a csatolt, összesen 3 indítvány alapján a folyamatban lévő normakontrollal kapcsolatban kérte a Közalapítvány szakmai álláspontját. A Hajléktalanokért Közalapítvány, mint az EMMI szakmai hajléktalan-ügyi háttérszervezete alapvetően szociális, módszertani és pályázat lebonyolítói feladatokat lát el. Az Alkotmánybíróság megkeresése megtisztelő és a kért szakmai álláspontot az indítványokkal kapcsolatosan kizárólag a hajléktalan ellátórendszer helyzetének átfogó ismerete valamint 2018 október 15-e utáni időszak tapasztalatai alapján készítettük el. Az indítványokkal kapcsolatba hozható különböző jogszabályokkal kapcsolatos kérdésekben a Közalapítvány a szükséges szakirányú ismeretek hiányában nem kíván álláspontot kialakítani.
2. A hajléktalan emberek ellátása érdekében az elmúlt közel 30 évben hajléktalan-ellátó intézmények létrehozása megtörtént. A hajléktalan emberek nappali és éjszakai ellátása intézményrendszeren keresztül megoldott. Egyetértünk azzal, hogy a hajléktalan embereknek önálló lakhatás hiányában, a társadalmi integráció elősegítéséhez a meglévő intézményrendszer szolgáltatásai biztosítják az első lépésekhez szükséges feltételeket.
3. Magyarországon a téli időszakban 11 000 férőhely áll rendelkezésre szállásnyújtó intézményben, melyek közel fele (éjjeli menedékhelyek) estétől reggelig tart nyitva. Napközbeni ellátásként a nappali melegedők szolgáltatásai vehetőek igénybe 7000 fős maximális kapacitással.

4. Azok a hajléktalan személyek, akik nem akarják az intézményi szolgáltatásokat igénybe venni, vagy nem képesek az intézmény(ek) szabályainak, elvárásainak megfelelni, az országban jelenleg működő 83 utcai gondozó szolgálat segítségével áll rendelkezésre. Az utcai szolgálatok első számú feladata - kiemelten a téli krízis időszakban - az életvitelszerűen az utcán tartózkodó személyek felkutatása, segítése, motiválása a meglévő intézményrendszer, egészségügyi ellátás szolgáltatásainak igénybevételére. Egyes esetekben megoldás a bentlakásos intézményrendszer kikerülésével alternatív lakhatás biztosítása (pl. támogatott lakhatás, külső férőhely).
4. Az ellátottak számára szükséges szociális szolgáltatás formája az egyéni szociális diagnózis felállítása után határozható meg.
5. A lakosság számára a hajléktalanok láthatóvá elsősorban a nagy forgalmú területeken (pl. aluljárók, közterek) válnak. Ezeken a csomópontokon hajléktalan probléma sok esetben keveredve jelenik meg a droghasználattal és/vagy terjesztéssel esetleg prostitúcióval, koldulással. Mindez a járókelőket több szempontból is zavarja (illetlen viselkedés, hangoskodás, kéregetés, higiénés problémák, stb.). Az önkéntes igénybevétel elvére épülő szociális ellátó rendszer eszközei nem elegendők az ilyen és hasonló területek helyzetének rendezésére.
6. A 2018. október 15-e utáni első időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy a hajléktalan ellátók és a rendészeti erők egy emberközpontú megközelítés mellett, valamint megfelelő és fogadóképes háttérintézmények rendelkezésre állásával a fenti gócpontok megszüntethetők. A hajléktalan szakma, részben a Közalapítvány segítségével, egységes álláspontot igyekszik kidolgozni és képviselni, ennek értelmében jelen állásfoglalásponturnk kialakítása a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal került egyeztetésre.

Budapest, 2018. december 6.

Lőrincz Norbert
kuratóriumi elnök
Hajléktalanokért Közalapítvány

